

Vernearbeid innenfor bygg og anlegg

Taler

Gro Harlem Brundtland

Dato

11 oktober 1974

Sted

Stortinget

- 1 Behandling og disponering av slam fra septiktanker og kloakkanlegg er et betydelig problem for mange kommuner. I denne forbindelse er det reist spørsmål om slam kan nyttes bl.a. jordbruk og landskapspleie, eventuelt etter en samkompostering med avfall, bark, sand e. l. For å belyse de problemer av
- 5 hygienisk, helsemessig og forurensingmessig karakter slik utnyttning av slam reiser, er det nødvendig med et samarbeid mellom helse-, veterinær-, landbruks- og miljøvernmyndigheter.

- Miljøverndepartementet har også økonomisk vært med på å bidra til en utstrakt
- 10 forskningsutrednings- og undersøkelsesvirksomhet på dette området. Bl. a. er det gjennom prosjektkomiteen for rensing av avløpsvann hittil stilt til disposisjon ca. 4,5 mill. kr. til resirkuleringsforsøk med kloakkvann og slam til jordbruket. Forskningen gjelder særlig behandlings- og anvendelsesmetoder for slam som f. eks. kartlegging av foreliggende og fremtidige slammengder,
- 15 kartlegging av mulighetene for å anvende slam og kompostert avfall i jordbruket og for å benytte slam og avfall til park- og idrettsanlegg, hagebruk, vegfyllinger og andre planprosjekter. NTNFs utvalg for fast avfall, som for 1974 disponerer ca. 1 mill. kr. til avfallsforskning av NTNFMidler, koordinerer en vesentlig del av denne forskning i samarbeid med Norges landbruksvitenskapelige
- 20 forskningsråd.

- Et fagkyndig utvalg under Helsedirektoratet og Veterinærdirektoratet har bl. a. vurdert de helsemessige sider ved disponering av slam. Utvalget, som avgav sin innstilling for få dager siden, anbefaler at Sosialdepartementet utarbeider
- 25 retningslinjer for hvordan slam skal behandles for så vidt å hindre at det spres sykdom. Helsedirektoratet tar sikte på å fremme slike retningslinjer med det første.

Resirkuleringsutvalget som ble oppnevnt ved kgl. res. av 16. februar 1973, og

som fikk i mandat å kartlegge og vurdere mulighetene for resirkulering av avfallstoffer, la fram sin første innstilling i august 1973. Utvalget legger bl. a. vesentlig vekt på at innholdet av farlige stoffer - tungmetaller o.l. - i slam og kompost må være lavest mulig, og foreslår organisert innsamling og behandling
35 av slikt avfall foruten tiltak i industrien som kan begrense utslipp av farlige stoffer til kloakknett. Departementet arbeider for tiden med et forslag til slik organisert innsamling og behandling av slikt avfall foruten tiltak i industrien som kan begrense utslipp av farlige stoffer til kloakknett. Departementet arbeider for tiden med et forslag til slik organisert innsamling og behandling.
40 Miljøverndepartementet tar som kjent sikte på å fremme forslag om lov om produktkontroll. En regner med at denne loven også vil gi bedre muligheter for å gripe inn overfor virksomhet og produkter som fører til at avfall og kloakkslam inneholder skadelig stoffer.

45 Det arbeides også med å fastsette krav til rensing av industrielt avløpsvann. Bedrifter med kjemiske overflatebehandling av metall vil få krav om rensing av sitt avløpsvann i løpet av 1974. Det metallholdige slam som derved vil oppstå, vil bli transportert til spesielle deponeringsplasser. I første omgang vil det ventelig bli opprettet 8 slike plasser rundt i landet. Miljøverndepartementet yter
50 her inntil 50 pst. av etableringskostnadene i langsiktig lån, begrenset oppad til 1,5 mill. kr.

Staten yter videre økonomisk støtte til kommuner til utredning og gjennomføring av anlegg for behandling og disponering av slam og avfall. I 1974
55 er det til gjennomføring av anlegg gitt ca 1.2 mill. kr. i lån fra Kommunalbanken, mens Miljøverndepartementet i alt har gitt 0,8 mill. kr. i tilskott. Til utredninger om disse spørsmål har departementet stilt til rådighet ca. 460 000 kr. i 1973 og ca. 650 000 kr. i 1974.

60 Departementet ser det også som en hovedoppgave å formidle resultatene av den forskning som pågår, til landets kommuner.

Jeg tror situasjonen kan oppsummeres slik: Den stadig bedre utbygging av renseanlegg for kloakk har stilt kommunene overfor et helt nytt problem,
65 nemlig hva som skal gjøres med slammet fra disse anlegg. Det er ikke lenger akseptabelt eller lovlig å dumpe slammet i sjøen, i vassdrag eller i fjorder. Tre muligheter står da igjen, enten å brenne slammet, å nytte det som fyllmasse alene eller sammen med søppelavfall eller å bruke det som jordforbedringsmiddel eller

70 gjødsel, eventuelt også da i kombinasjon med søppelavfall. Den utstrakte
forskning som jeg har referert til, viser at mange tekniske, økonomiske,
helsemessige og landbruksmessige spørsmålet må besvares før vi kan an vise
løsninger som vi vet vil holde mål. Jeg er kjent med at oppfatningen blant
75 fagfolk om hvilke løsninger som er de beste, har endret seg etter hvert som
forskningsresultatene er kommet fram. Dette viser berettigelsen av forskningen,
og understreker at det er nødvendig å undersøke disse forhold nøye. På den
annen side står kommunene nå dels overfor helt akutte problemer. Det er derfor
behov for allerede på kort sikt å oppsummere de erfaringer som hittil er gjort, og
80 i samarbeid med de andre berørte myndigheter gi kommunene forløpige
retningslinjer på dette området.

Kilde

Storingsforandlingene 1974, Del 7 side 98 - 100

URI

85 <https://www.virksommeord.no/tale/vernearbeid-innenfor-bygg-og-anlegg>

90

95

100

105